

Bir Gümrük İş Birliği Konseyi ihdasına mütedair Mukavelename ile Avrupa Gümrük Birliği İnceleme Grupuna mütaallik Protokolün onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm . 29 . I . 1953 - Sayı : 8321)

No.
6021

Kabul tarihi
21 . I . 1953

MADDE 1. — 15 Aralık 1950 tarihinde Brüksel'de imza edilen bir Gümrük İş Birliği Konseyi ihdasına mütedair Mukavelename ile aynı tarihte Brüksel'de imza edilen Avrupa Gümrük Birliği İnceleme Grupuna mütaallik Protokol onanmış ve bu hususta gereken işlemin yapılması için Hükümete yetki verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

24 Ocak 1953

BİR GÜMRÜK İŞ BİRLİĞİ KONSEYİ İHDASINA MÜTEDAİR MUKAVELENAME

İşbu Mukavelenameyi imzalayan Hükümetler,

Gümrük rejimlerinin en geniş ölçüde ahenkleştirilmesi ve yeknesaklaştırılmasının, ve bilhassa gümrük tekniğinin gelişme ve terakkisiyle ilgili meselelerin ve buna mütaallik mevzuatın incelenmesinin temini lüzumunu göz önünde bulundurarak,

Bu mevzularda, Hükümetler arasında, ekonomik unsurlarla gümrük tekniği de göz önünde bulundurulurken, bir iş birliği vücuda getirilmesinin milletlerarası ticaret bakımından faydalı olduğuna kaani olarak,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — I.

Bir Gümrük İş Birliği Konseyi ihdas edilmiştir. Buna aşağıda «Konsey» denmiştir.

Madde — II.

a) Konseyin üyeleri şunlardır :

i) İşbu Mukavelenamenin Âkîd Tarafları;

ii) Diplomatik münasebetlerinin resmî mesuliyetini taşıyan Âkîd Tarafça teklif edilmek ve müstakil bir üye olması Konseyce kabul edilmek kaydıyla, dış ticaret münasebetlerinde muhtar bulunan her hangi bir gümrük ülkesinin hükümeti.

b) Yukardaki (a) (ii) fıkrası gereğince Konsey üyesi olan her hangi bir müstakil gümrük ülkesinin hükümeti, diplomatik münasebetlerinin resmî mesuliyetini taşıyan Âkîd Tarafça yapılacak bir tebligatla Konsey üyesi olmaktan çıkacaktır.

c) Her Konsey üyesi kendisini konseyde temsil edecek bir temsilci ve bir veya mütaaddit vekil temsilci tâyin eder. Bu temsilcilere müşavirler terfik olunabilir.

d) Konsey, üye olmayan memleketlerin veya milletlerarası teşekküllerin temsilcilerinin, müsahit sıfatıyla, Konseye katılmalarına muvafakat edebilir.

Madde — III.

Konsey aşağıdaki işlerle tanzif edilmiştir :

- a) Âkîd Tarafların işbu Mukavelenamenin ana hedefleri dairesinde tahakkuk ettirmeyi kararlaştırdıkları gümrük iş birliğine mütaallik bilûmum meseleleri incelemek;
- b) Üyelerine gümrük rejimlerini geniş ölçüde ahenkleştirmek ve yeknesaklaştırmak hususunda pratik çareler teklif edebilmek maksadile, gümrük rejimlerinin teknik cephele ve gümrük rejimleriyle ilgili ekonomik unsurlar üzerinde incelemeler yapmak;
- c) Mukavelename tasarıları ve bunlara mütaallik tadil tasarıları hazırlamak ve bunların kabulünü ilgili hükümetlere tavsiye etmek;
- d) Yaptığı çalışmalar neticesinde akdedilen mukavelenamelerle Avrupa Gümrük Birliği İnceleme Grubu tarafından hazırlanan Gümrük Tarifelerindeki Eşya Tasnifi Nomanklâtürüne mütedair Mukavelename ile Eşyanın Gümrük Kıymetine mütedair Mukavelenamenin yeknesak bir şekilde tefsir ve uygulanmasını sağlayacak tavsiyelerde bulunmak ve, bu maksatla, mezkûr Mukavelenamelerle kendisine sarahaten terettüp eden vazifeleri ifa etmek;
- e) (d) fıkrasında derpiş olunan Mukavelenamelerin tefsir veya uygulanması mevzuunda zuhur edebilecek ihtilâfların halli için, bir uzlaştırma mercii sıfatıyla, mezkûr Mukavelenamelerin hükümleri dairesinde tavsiyelerde bulunmak; ilgili taraflar, aralarında anlaşarak, Konseyin kararlarını kabul edeceklerini evvelden taahhüt edebilirler;
- f) Gümrük nizamına ve tekniğine mütaallik malûmatın neşrini sağlamak;
- g) İlgili Hükümetlere, re'sen veya talep ettikleri takdirde, işbu Mukavelenamenin genel hedefleri çerçevesine giren meseleler hakkında malûmat vermek veya mütalâa dermeyan etmek ve bu mevzuda tavsiyelerde bulunmak;
- h) Kendi salâhiyeti dâhilinde bulunan meseleler hakkında diğer milletlerarası teşekküllerle iş birliği yapmak.

Madde — IV.

Konsey üyeleri, vazifesinin ifası bakımından Konseye lâzım olacak malûmat ve belgeleri, talep vukuunda, Konseye vereceklerdir; bununla beraber, hiçbir Konsey üyesi işaesi kanununun uygulanmasını ihlâl edecek, âmme menfaatlerine mugayir olacak veya resmî veya özel teşebbüslerin meşru ticari menfaatlerini ızrar edecek mahiyetteki gizli malûmatı vermeye mecbur değildir.

Madde — V.

Konseye bir Daimî Teknik Komite ve bir Genel Sekreter terfik edilmiştir.

Madde — VI.

- a) Konsey her sene temsilciler arasından bir Reis ve en az iki Reisvekili seçer.
- b) Üye adedinin üçte iki ekseriyeti ile İçtüzüğünü tesbit eder.
- c) Gümrük Tarifelerindeki Eşya Tasnifi Nomanklâtürüne Mütedair Mukavelename hükümleri dairesinde bir Nomanklâtür Komitesi ile Eşyanın Gümrük Kıymetine Mütedair Mukavelename hükümleri dairesinde bir Kıymet Komitesi tesis eder. Ayrıca, III (d) maddesinde derpiş olunan mukavelenamelerin uygulanması bakımından veya salâhiyeti dâhilindeki her hangi bir mesele bakımından lüzum göreceği başka komiteler de tesis eder.
- d) Daimî Teknik Komitenin vazife ve salâhiyetlerini tâyin eder.
- e) Senelik bütçeyi tasdik eder, masrafları murakabe eder ve bütçesi mevzuunda Genel Sekretere gerekli talimatı verir.

Madde — VII.

- a) Konseyin merkezi Brüksel'dedir.
- b) Konseyce kararlaştırıldığı takdirde, Konsey, Daimî Teknik Komite ve Konseyce ihdas olunabilecek diğer komiteler Konsey merkezinden başka bir mahalde de toplanabilirler.
- c) Konsey senede en az iki defa toplanır; ilk toplantısı en geç işbu Mukavelenamenin yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay sonra akdedilecektir.

Madde — VIII.

- a) Her Konsey üyesi bir oya mâliktir; bununla beraber hiçbir üye yukardaki III (d) maddesinde derpiş olunan mukavelenamelerden kendisi hakkında uygulanmayanların tefsir ve uygulanmasına mütaallik meselelerde ve bu mukavelenamelerde yapılacak tadilat mevzuunda oya katılamaz.
- b) VI (b) maddesi mahfuz kalmak kaydıyla, Konsey kararları oya katılmak hakkını haiz olan üyelere hazır bulunanların üçte iki ekseriyeti ile ittihaz olunur. Konseyin bir mesele hakkında muteber bir karar ittihaz edebilmesi için bu mesele hakkında oya katılmak hakkını haiz olan üyelerin yarısından fazlasının temsil edilmiş olması lâzımdır.

Madde — IX.

- a) Konsey, Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletlerin asli ve tâli teşekkülleri ve ihtisas müesseseleriyle ve milletlerarası diğer bilûmum teşekküllerle vazifelerinin ifasında iş birliği temin edecek münasebetler tesis eder.
- b) Konsey salâhiyeti dâhilinde bulunan meseleler hakkında hükümetler dışı ilgili teşekküllerle danışma ve iş birliğini teşkil edecek anlaşmalar akdedebilir,

Madde — X.

- a) Daimî Teknik Komite Konsey üyelerinin temsilcilerinden terkip olunur; her Konsey üyesi Konseyde kendisini temsil edecek bir temsilci ve bir veya mütaaddit vekil temsilci tâyin edebilir. Temsilciler gümrük tekniğine mütaallik meseleler üzerinde ihtisas kesbetmiş memurlardır. Kendilerine eksperler terfik edilebilir.
- b) Daimî Teknik Komite senede en az dört defa toplanır.

Madde — XI.

- a) Konsey bir Genel Sekreter ve bir Genel Sekreter Muavini tâyin eder ve bunların vazifelerini, salâhiyetlerini, idari statülerini ve hizmet müddetlerini tesbit eder.
 - b) Genel Sekreter Genel Sekreterliğin idari memurları tâyin eder.
- Bu memurların kadrosu ve statüsü Konseyin tâsdikına arz olunur.

Madde — XII.

- a) Her Konsey üyesi Konseyde, Daimî Teknik Komitede ve Konseyce ihdas olunabilecek komitelerde kendisini temsil edecek olan heyetin masraflarını deruhde eder.
- b) Konseyin masrafları Konseyce tesbit edilecek barem dâhilinde üyeleri tarafından karşılanır.
- c) Konsey aidatının tutarı kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay sonra nakdî ve cibelerini ifa etmemiş olan her hangi bir üyenin oy hakkını talik edebilir.
- d) Her Konsey üyesi Konseye üye olduğu malî sene ile Konseyden fiilen çekildiği malî sene ait masraflarda kendisine isabet eden hisseyi tam olarak tediye eder.

Madde — XIII

- a) Konsey, işbu Mukavelenamenin Ekinde tâyin edildiği şekilde, üyelerinin her birinin ülkesinde vazifelerinin ifası bakımından lâzım olan hukuki ehliyeti haizdir.
- b) Konsey, Konsey üyelerinin temsilcileri, temsilcilere terfik edilen müşavir ve eksperlerle Konsey memurları mezkûr Ekte tâyin olunan imtiyaz ve masuniyetlerden faydalanırlar.
- c) Mezkûr Ek işbu Mukavelenamenin ayrılmaz cüz'üdür ve Mukavelenameye yapılan her atıf Ekine de racidir.

Madde — XIV.

Âkîd Taraflar işbu Mukavelename ile aynı tarihte imzaya açık bulundurulmuş Avrupa Güm-rük Birliği İnceleme Grupuna mütaallik Protokolün hükümlerini kabul ederler. Konsey, XII (b) maddesinde derpiş olunan aidat bareminin tesbitinde üyelerinin İnceleme Grupuna iştiraki-ni göz önünde bulunduracaktır.

Madde — XV.

İşbu Mukavelename 31 Mart 1951 tarihine kadar imzaya açık bulundurulacaktır.

Madde — XVI.

- a) İşbu Mukavelename tasdik edilecektir.
- b) Tasdik belgeleri Belçika Hariciye Nezaretine tevdi olunacak; Belçika Hariciye Nezareti bu tevdii bütün mümzi ve katılan Hükümetlere ve Genel Sekretere tebliğ edecektir.

Madde — XVII.

- a) Mümzi Hükümetlerden yedisi tasdik belgelerini tevdi eder etmez işbu Mukavelename yürürlüğe girecektir.
- b) Tasdik belgelerini bilâhara tevdi edecek her mümzi Hükümet hakkında işbu Mukavelename tasdik belgesinin tevdii tarihinde yürürlüğe girecektir.

Madde — XVIII.

- a) İşbu Mukavelenameyi imzalamamış olan her Hükümet 1 Nisan 1951 tarihinden itibaren işbu Mukavelenameye katılabilir.
- b) Katılma belgeleri Belçika Hariciye Nezaretine tevdi olunacak ve Belçika Hariciye Nezareti bu tevdii bütün mümzi ve katılan Hükümetlere ve Genel Sekretere tebliğ edecektir.
- c) İşbu Mukavelename her katılan Hükümet hakkında katılma belgesinin tevdii tarihinde yürürlüğe girecek fakat bu yürürlüğe giriş XVII (a) maddesinde tesbit edilen tarihten evvel olmayacaktır.

Madde — XIX.

İşbu Mukavelename gayrimuayyen bir müddet için akdedilmiştir, fakat her Âkîd Taraf, XVII (a) maddesinde tesbit edildiği şekilde yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş sene sonra, her an çekilebilecektir. Çekilme, çekilme tebligatı Belçika Hariciye Nezaretince alındığı tarihten itibaren geçecek bir senelik bir süre hitamında hüküm ifade edecektir; Belçika Hariciye Nezareti aldığı bu tebligattan bütün mümzi ve katılan Hükümetleri ve Genel Sekreteri haberdar edecektir.

Madde — XX.

- a) Konsey Âkîd Taraflara işbu Mukavelenamede tadilat yapılmasını tavsiye edebilir.

b) Bir tadili kabul eden her Hükümet bu tadili kabul ettiğini yazı ile Belçika Hariciye Nezaretine tebliğ edecektir. Belçika Hariciye Nezareti kabul tebligatını aldığı bütün mümzi ve katılan Hükümetlere ve Genel Sekretere bildirecektir.

c) Bir tadil, bütün Âkîd Tarafların kabul tebligatı Belçika Hariciye Nezaretine vâsıl olduğu tarihten itibaren 3 ay sonra yürürlüğe girecektir. Bir tadil bu şekilde bütün Âkîd Taraflarca kabul edildiğinde, Belçika Hariciye Nezareti keyfiyetten bütün mümzi ve katılan Hükümetleri ve Genel Sekreteri haberdar edecek ve tadilin hangi tarihte yürürlüğe gireceğini bildirecektir.

d) Bir tadil, yürürlüğe girdikten sonra hiçbir Hükümet bu tadili kabul etmeden işbu Mukavelenameyi kabul edemez veya işbu Mukavelenameye katılamaz.

Hükümetleri tarafından gerekli şekilde yetkili kılınmış aşağıdaki mümziler, yukardaki hususların tasdiki zmnında işbu Mukavelenameyi imzalamışlardır.

On beş Aralık bin dokuz yüz elli (15 Aralık 1950) tarihinde, her ikisi de aynı derecede muteber olmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak tek bir asli nüsha halinde Brüksel'de tanzim edilmiştir. Asli nüsha Belçika Hükümeti arşivlerine tevdi olunacak, Belçika Hükümeti bütün mümzi ve katılan Hükümetlere musaddak suretler gönderecektir.

Ek

Konseyn hukuki ehliyeti, imtiyaz ve mesuliyetleri

Madde — I.

Tarifler

Bölüm 1.

İşbu ekin uygulanmasında :

i) III ncü madde anlamında «mal ve varlıklar» kelimeleri Konseyn işbu Mukavelename ile kendisine tanınan salâhiyetler dairesinde idare ettiği mal ve fonlara da racidir;

ii) V nci madde anlamında «Üyelerin temsilcileri» tâbiri bilfümum temsilcileri, vekil temsilcileri, müşavirleri, teknik eksperleri ve heyet kâtiplerini ifade eder.

Madde — II.

Hukmi Şahsiyet

Bölüm 2.

Konseyn hükmi şahsiyete sahiptir.

- Mukavele akdi ehliyetini,
- Menkul ve gayrimenkul iktisabı ve tasarrufu ehliyetini,
- Dâva ehliyetini,

haizdir.

Bu mevzularda Konseyi Genel Sekreter temsil eder.

Madde — III.

Mal, fon ve varlıklar

Bölüm 3.

Konseyn, Konseyn mal ve varlıkları nerede bulunursa bulunsun ve zilyedi kim olursa olsun,

hususî bir vaka için Konseyce sarahaten feragat edilmediği nispette, adlî masuniyetten faydalanır. Feragatin icra tedbirlerine teşmil edilemeyeceği kabul edilmiştir.

Bölüm 4.

Konseyin işgal ettiği mahaller masundur.

Konseyin mal ve varlıkları, nerede bulunursa bulunsun ve ziyedi kim olursa olsun, taharri, el koyma, müsadere, istimlak veya cebri mahiyeti haiz her hangi bir diğer icrai, idari, kazai veya kanuni muameleden masundur.

Bölüm 5.

Konseyin evrakı ve, umumî olarak, Konseye ait veya Konseyin ziyedinde bulunan bilûmum belgeler nerede bulunursa bulunsun, masundur.

Bölüm 6.

Her hangi bir kontrol, tahdit veya moratoryoma tâbi tutulmaksızın,

a) Konsey nezdinde her nevi döviz bulundurabilir ve her hangi bir para ile banka hesabı olabilir;
b) Konsey, fonlarını bir memlekette bir diğerine veya her hangi bir memleket dâhilinde bir yerden bir yere serbestçe nakledebilir ve elindeki dövizleri diğer her hangi bir paraya tahvil edebilir.

Bölüm 7.

Konsey, yukardaki 6 ncı bölüm gereğince kendisine tanınan hakları kullanırken üyelerinden biri tarafından kendisine yaptırılacak bilûmum müracaatları göz önünde bulunduracak ve, kendi menfaatlerini ızzar edici mahiyette telâkki etmediği nispette, bunları is'af edecektir.

Bölüm 8.

Konsey, Konseyin varlıkları, gelirleri ve sair malları :

a) Her nevi vasıtasız vergiden muafır. Bununla beraber, Konseyin, sırf menafii umumiyeye mütaallik hizmetlere karşılık teşkil eden vergilerden muaf tutulmasını talep etmeyeceği kabul edilmiştir.
b) Resmî işlerinde kullanılmak üzere Konseyce ithal veya ihraç edilen eşya bilûmum Gümruk Resminden muaf, memnuiyet ve tahditten de müstesnadır. Bununla beraber, bu şekilde muafen ithal edilen eşyanın, ithal edildikleri memleket ülkesinde, mahalli hükümetçe tesbit edilebilecek şartlar dışında satılamıyacakları kabul edilmiştir.
c) Konsey neşriyatı da bilûmum Gümruk Resminden muaf, memnuiyet ve tahditten de müstesnadır.

Bölüm 9.

Konsey, esas itibariyle, menkul ve gayrimenkul malların bedeline dâhil olan istihlak vergileriyle satış resimlerinden muafiyet talep etmeyecek ise de, Konsey, resmî işlerinde kullanılmak üzere, bedelleri bu nevi vergi ve resimleri ihtiva eden mühim mubayaalarda bulunduğu takdirde, Konsey üyeleri, kendileri için mümkün oldukça, bu vergi ve resimler tutarının tenzili veya iadesi maksadıyla icabeden idari tedbirleri ittihaz edeceklerdir.

Madde — IV.

Ulaştırma Kolaylıkları

Bölüm 10.

Konsey, üyelerinin her birinin ülkesinde, resmî ulaştırmalarında, posta, kablograf, telegraf, radyotelgraf, telefoto, telefon ve sair ulaştırmalar üzerindeki rüçhan, tarife ve resimlerde ve gazete ve radyo haberlerine mahsus tarifeler mevzuunda, bu üye tarafından diplomatik temsilciler de dâhil, her hangi bir hükümete bahşedilen muameleden daha az müsaadekâr bir muameleye tâbi tutulmayacaktır.

Bölüm 11

Konseyin resmî muhaberatı ve diğer resmî ulaştırmaları sansür edilemez. İşbu bölüm, hiçbir vechile, Konseyle üyelerinden biri arasında anlaşma yolu ile tesbit edilecek lüzumlu emniyet tedbirlerinin ittihazına mâni olacak şekilde tefsir edilemez.

Madde — V.

Üyelerin temsilcileri

Bölüm 12.

Konsej üyelerinin temsilcileri, Konsey, daimî teknik komite ve Konsey komiteleri toplantılarında, vazifelerinin devamı müddetince ve toplantı mahalline gidiş veya toplantı mahallinden dönüş seyahatleri sırasında, aşağıdaki imtiyaz ve masuniyetlerden faydalanırlar:

- a) Tevkif, hapis, şahsi bagajlarına el koyma masuniyeti ve, resmî sıfatla hareket ettiklerinde (sözleri ve yazıları da dâhil) bilûmum kazai masuniyet;
- b) Bilûmum evrak ve vesaik masuniyeti;
- c) Şifre istimali ve kurye ile veya mühürlü valiz ile vesaik veya muhaberat getirtmek hakkı;
- d) Vazifeleri müddetince ziyaret ettikleri ve geçtikleri memleketlerde kendileri ve eşleri için girişe mütaallik bilûmum tahdit ve tedbirlerinden ve yabancıların tâbi tutulduğu kayıt muamelelerinden muafiyet.
- e) Para ve kambiyo tahditleri mevzuunda, yabancı hükümetlerin geçici vazife ile gelen temsilcilerine bahşedilen aynı kolaylıklar;
- f) Şahsi bagajları mevzuunda, diplomatik temsilci heyetlerinin muadil derecedeki üyelerine bahşedilen aynı masuniyet ve kolaylıklar;

Bölüm 13.

Konsej üyelerine, Konsey, daimî teknik komite ve konsey komitelerinde mutlak bir söz serbestisi ve vazifelerinin ifasında mutlak bir hareket serbestisi sağlanabilmek maksadiyle, Konsey üyelerinin vazifelerinin ifası sırasında sözleri, yazıları ve hareketleri bakımından haiz oldukları kazai masuniyet vazifeleri hitam bulduktan sonra dahi devam edecektir.

Bölüm 14.

Üyelerin temsilcilerine bu imtiyaz ve muafiyetler şahsi menfaatleri için değil, Konseydeki vazifelerini mutlak bir serbestî içinde ifa edebilmeleri için bahşedilmiştir. Bu itibarla bir üye için, masuniyetin adaletin tecellisine mâni olacağına ve masuniyet bahşetmekle güdülen maksada hâlel gelmeden kaldırılabilceğine kaani olduğu her halde, temsilcinin masuniyetini kaldırmak yalnız bir hak değil aynı zamanda bir vebidir.

Bölüm 15.

12 nci ve 13 ncü bölümlerin hükümleri, ilgili şahıs kendi vatandaşı olan veya temsilcisi olan veyahut olmuş bulunan devlete karşı dermeyan edilemez.

Madde — VI.

Konsejin memurları

Bölüm 16.

Konsej işbu madde hükümlerinin hangi memur sınıfları hakkında uygulanacağını tâyin edecektir. Genel Sekreter bu sınıflara dâhil olacak memurların isimlerini konsey üyelerine bildirecektir.

Bölüm 17.

Konsejin memurları :

- a) Vazifelerinin ifası sırasında, salâhiyetleri dâhilindeki hareketlerinde (yazı ve sözleri de dâhil) kazai masuniyetten faydalanacaklardır;
- b) Konseyce kendilerine tediye olunacak maaş ve aidat üzerindeki bilûmum vergilerden muaf tutulacaklardır;
- c) Kendileri, eşleri ve geçimleri kendileri tarafından temin olunan aile efradı bir memlekete girişe mütaallik tahdit tedbirlerine ve yabancıların tâbi tutuldukları kayıt muamelelerine tâbi tutulmayacaklardır;
- d) Kambiyo kolaylıkları mevzuunda, diplomatik temsilci heyetlerinin muadil derecedeki üyelerinin faydalandığı aynı imtiyazlardan faydalanacaklardır;

e) Milletlerarası kriz anlarında, kendileri, eşleri ve geçimleri kendileri tarafından temin edilen aile efradı diplomatik temsilci heyetlerinin muadil derecedeki üyelerinin memleketlerine dönme hususunda faydalandıkları aynı kolaylıklardan faydalanacaklardır;

f) Mobilyalarını ve eşyalarını ilk defa vazifeye başlamak üzere gittikleri memlekete muafiyet, muafiyet ve kolaylıklardan faydalanacaktır. Bolüm 18.

Konseyin Genel Sekreteri, gerek kendisi gerekse eşi ve reşit olmıyan çocukları bakımından, devletler hukuku mucibince diplomatik, temsilci heyetlerinin reislerine tanınan imtiyaz, masuniyet, muafiyet ve kolaylıklardan faydalanacaktır.

Genel Sekreter muavini muadil derecedeki diplomatik temsilcilere tanınan imtiyaz, masuniyet, muafiyet ve kolaylıklardan faydalanacaktır.

Bölüm 19.

İmtiyaz ve masuniyetler memurlara şahsi menfaatleri için değil, munhasıran Konseyin menfaati için bahşedilmiştir. Genel Sekreter, masuniyetin adaletin tecellisine mâni olacağına ve Konseyin menfaatlerine hâle getirilmeden kaldırılabilceğine kaani olduğu her halde, bir memura bahşedilen masuniyeti kaldırabilir ve kaldırmalıdır. Yalnız Konsey Genel Sekreterin masuniyetini kaldırmak hakkını haizdir.

Madde — VII.

Konseyde vazifelendirilmiş eksperler

Bölüm 20.

VI ncı maddede derpiş edilen memurlar haricindeki eksperler, Konseyde vazifelendirildiklerinde, seyahat müddeti de dâhil, vazifeli buldukları müddetçe vazifelerini mutlak bir serbesti içinde ifa edebilmeleri için icabeden imtiyaz, masuniyet ve kolaylıklardan, bilhassa :

- (a) Tevkif, hapis ve bagajlarına elkoyma masuniyetinden ;
 - (b) Vazifelerini ifa sırasında, söz ve yazıları da dâhil, salâhiyetleri dâhilindeki hareketlerinde, kazai masuniyetten ;
 - (c) Bilûmum evrak ve vesaik masuniyetinden ;
- faydalanırlar.

Bölüm 21.

Eksperlere tanınan imtiyaz, masuniyet ve kolaylıklar şahsi menfaatleri için değil, Konseyin menfaati için bahşedilmiştir. Genel Sekreter, masuniyetin adaletin tecellisine mâni olacağına ve Konseyin menfaatlerine hâle getirilmeden kaldırılabilceğine kaani olduğu her halde, bir ekspere tanınan masuniyeti kaldırabilir ve kaldırmalıdır.

Madde — VIII.

İmtiyazların suiistimali

Bölüm 22.

Üyelerin Konsey, Daimî Teknik Komite ve Konsey Komiteleri toplantılarındaki temsilcileriyle 16 ncı ve 20 ncı bölümlerde derpiş olunan memurlar vazifelerinin ifası müddetince ve toplantı mahalline gidiş veya toplantı mahallinden dönüş seyahatleri sırasında resmî sıfatla vâkı hareketlerinden dolayı, vazife görmekte oldukları memleketi terke icbar edilemeyeceklerdir. Bununla beraber, böyle bir kimse bulunduğu memlekette resmî vazifesiyle hiçbir alâkası olmıyan bir faaliyete tevessül ederek ikamet imtiyazını suiistimal ederse, aşağıdaki hükümler mahfuz kalmak kaydıyla, bu memleketin hükümeti kendisini memleketi terke icbar edebilir :

- (i) Konsey üyelerinin temsilcileri veya 18 ncı bölüm gereğince diplomatik masuniyetten faydalanan şahıslar ancak bu memleket nezdinde akredite bulunan diplomatik memurlara uygulanen usul dairesinde memleketi terke icbar edilebilirler.

(ii) Hakkında 18 nei bölüm uygulanmayan bir memur bahis mevzuu olduğu takdirde, ilgili Hükümetin Hariciye Nezaretinin muvafakati istihsal olunmadan bu memur hakkında her hangi bir teb'id kararı ittihaz olunamaz; Hariciye Nezareti ancak Genel Sekreterle danıştıktan sonra teb'ide muvafakat edebilir; bir memur hakkında teb'id muamelesine tevessül edildiği takdirde, Genel Sekreter teb'ide mevzu teşkil eden şahıs lehine bu muameleye müdahale edebilmek hakkını haizdir.

Bölüm 23.

Genel Sekreter adaletin yerine getirilmesini teshil, polis nizamlarına riayeti temin ve işbu Ekte zikredilen imtiyaz, masuniyet ve kolaylıkların tevhit edebileceği suiistimalleri önlemek maksadiyle, Konsey üyelerinin yetkili makamlarıyla daimî surette iş birliği yapacaktır.

Madde — IX.

Ihtilâfların halli

Bölüm 24.

Konsey :

- a) Konseyin taraf olacağı mukavele ihtilâflarını veya hususi hukuka mütaallik diğer ihtilâfları;
- b) Resmî vaziyeti icabı olarak masuniyetten faydalanan ve bu masuniyeti 19 neu ve 21 nei bölüm hükümleri dairesinde kaldırılmamış olan bir Konsey memurunun dâhil olabileceği ihtilâfları; uygun şekilde halledebilecek usuller tesbit etmelidir.

Madde — X.

Mütemmim Anlaşmalar

Bölüm 25.

Konsey, bir veya mütaaddit Âkid Tarafla, bu Âkid Taraf veya Taraflar bakımından, işbu Ekin hükümlerini ayarlamaya mâtuf mütemmim anlaşmalar akdedebilecektir.

AVRUPA GÜMRÜK BİRLİĞİ İNCELEME GRUPUNA MÜTAALLİK PROTOKOL

İşbu Protokolü imzalayan hükümetler :

Avrupa Gümrük Birliği İnceleme Grubunun (aşağıda «İnceleme Grubu» denmiştir) 12 Eylül 1947 tarihinde Avrupa Ekonomik İş Birliği Komitesinde bazı Hükümetler tarafından yapılan beyanatta tesbit edilen vazifesini göz önünde bulundurarak,

İnceleme Grubunun masraflarının Belçika Hükümeti tarafından deruhde edilmesine nihayet vermek arzusuyla,

Bugünden itibaren imzaya açık bulundurulacak bir Gümrük İş Birliği Konseyi ihdasına mütedair Mukavelenameyi (aşağıda «Mukavelename» denmiştir) göz önünde bulundurarak,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

1. Aşağıdaki 2 nci fıkra hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, 1 Ocak 1951 tarihinden itibaren İnceleme Grubunca yapılan masraflar Mukavelename ile ihdas olunan Gümrük İş Birliği Konseyinin bütçesine ithal edilecektir. Konsey bu masrafları üyeleri arasında ve, arzu ettiği takdirde, bütün ilgili Hükümetler arasında bölüştürülmek için gereken tedbirleri ittihaz edecektir.

2. Mukavelename 1 Ocak 1952 tarihinde yürürlüğe girmemiş olduğu takdirde, mümzi Hükümetler İnceleme Grubunun 1 Ocak 1951 tarihi ile Mukavelenamenin yürürlüğe giriş tarihi arasındaki masraflarını karşılamak maksadiyle, derhal ve müştereken gereken tedbirleri ittihaz etmeyi taahhüt ederler.

3. Mukavelenamenin V nci Maddesi gereğince ihdas olunan Genel Sekreterlik ve Daimî Teknik Komite, İnceleme Grubunun emrindedir.

4. İşbu Protokol imzaya açık bulundurulacaktır. Protokol, tasdik şartına muallâk olarak imzalamış olanlar hariç, mümzi Hükümetler hakkında imza tarihinde yürürlüğe girecektir. Tasdik şartına muallâk olarak imzalamış olan Hükümetler hakkında bu Hükümetler tarafından tasdik belgeleri Belçika Hariciye Nezaretine tevdi edildiği tarihlerde yürürlüğe girecektir.

5. İnceleme Grubu veya Gümrük İş Birliği Konseyi ilga edildiği takdirde veya İnceleme Grubunun fiilî statüsü diğer bir teşkilâtla birleşme neticesinde veya her hangi bir başka surette tadil edildiği takdirde, işbu Protokol hükümden sâkit olacaktır.

Hükümetler tarafından gerekli şekilde yetkili kılınmış aşağıdaki mümziler, yukardaki hususların tasdikı zımında işbu Protokolü imzalamışlardır.

On beş aralık bin dokuz yüz elli (15 Aralık 1950) tarihinde, her ikisi de aynı derecede muteber olmak üzere Fransızca ve İngilizce olarak tek bir aslî nüsha halinde, Brüksel'de tanzim edilmiştir. Aslî nüsha Belçika Hükümeti arşivlerine tevdi olunacak; Belçika Hükümeti bütün mümzi Hükümetlerle Mukavelenameyi imzalayacak veya Mukavelenameye katılacak bütün Hükümetlere musaddak örnekler verecektir.

Riyaseti Cumhuriyet yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 22 . I . 1953 ve 1/306

Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhuriyet gelen tezkerenin tarih ve numarası : 24 . I . 1953 ve 4/38

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :

| | |
|------|---------------------------------|
| Cilt | Sayfa |
| 12 | 4 |
| 17 | 241 |
| 19 | 107,146,312,316,329,330,343:346 |

[Birleşim : 25, 26, 30 — 10 sıra sayılı Basmayazı 26 ncı Birleşim Tutanağına bağlıdır.]